

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2015-2017
SPRAWOZDANIE ZA ROK 2016**

I. WPROWADZENIE

Niniejsze sprawozdanie obrazuje działania gminy Wyszków w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w 2016r. - w odniesieniu do Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015-2017.

W gminie Wyszków podejmowanych jest szereg działań na rzecz dziecka i rodziny. Nadal jednak występują problemy i negatywne zjawiska społeczne, które w sposób pośredni bądź bezpośredni oddziałują na rodzinę. Rodziny borykają się z wieloma problemami, które prowadzą do powstawania trudnych sytuacji życiowych, z którymi nie są w stanie sobie poradzić wykorzystując własne środki, zasoby, uprawnienia i możliwości.

Prezentowane poniżej sprawozdanie obrazuje działania podejmowane w ramach wszechstronnej pracy z rodziną, której celem było wsparcie oraz ukazanie właściwych kierunków w wypełnianiu funkcji rodzicielskich.

Współpraca wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzinami polegała na objęciu pomocą rodziny już na początkowym etapie występujących problemów, tak by nie dopuścić do ich eskalacji, której konsekwencją może być umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej.

II. CELE PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY I ICH REALIZACJA

Program zakładał następujący cel główny:

Tworzenie systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez zintegrowane i spójne działanie na rzecz dziecka i rodziny w gminie Wyszków w zakresie wzmocnienia roli i funkcji rodziny będącej naturalnym środowiskiem rozwoju dziecka.

Cel główny był realizowany poprzez cele szczegółowe tj.

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.
2. Rozwój konsultacji i poradnictwa specjalistycznego oraz pomocy prawnej w zakresie prawa rodzinnego oraz dostęp do terapii i mediacji rodzinnych.
3. Rozwój usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych.
4. Działania edukacyjne skierowane do dzieci, młodzieży i rodziców w tym promowanie właściwych postaw rodzicielskich poprzez uczestnictwo rodzin w projektach do nich kierowanych.
5. Rozwój placówek wsparcia dziennego.
6. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych i monitorowanie środowisk rodzinnych przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji.
7. Stwarzanie rodzinom możliwości w organizowaniu grup wsparcia, samopomocowych mających na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji.
8. Współpraca z osobami, instytucjami i organizacjami pracującymi z dziećmi i rodzicami.
9. Podejmowanie wszechstronnych działań w kierunku powrotu dziecka do rodziny biologicznej.

Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w odniesieniu do realizacji powyższych celów przebiegały w następujący sposób:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.

Pracownicy socjalni OPS w Wyszkanie systematycznie rozeznawali i nadal sukcesywnie rozeznają środowisko lokalne i rodzinne w formie diagnozowania potrzeb społecznych rodzin. Na bieżąco prowadzona jest praca socjalna mająca na celu pomoc osobom i rodzinom wzmocnić lub odzyskać zdolność do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych jak również tworzenie warunków sprzyjających temu celowi poprzez wykorzystywanie posiadanych zasobów przez rodziny. Trafnie postawiona diagnoza jest niezbędna do podjęcia decyzji objęcia rodziny właściwą formą pomocy mającą na celu zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.

W 2016 r. pracownicy socjalni udzielili ogółem pomocy w 1158 rodzinach, była to pomoc finansowa, niefinansowa oraz pomoc w postaci pracy socjalnej (liczba osób w tych rodzinach – 2561). Rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialno-bytowej udzielono wsparcia w formie pomocy materialnej i rzeczowej w tym objęcie pomocą w dożywianiu wszystkich dzieci, które tego wymagały.

Poniższa tabela obrazuje pomoc skierowaną bezpośrednio do dzieci tj. pomoc w dożywianiu.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Ilość środowisk	Kwota w zł.
1.	Świadczenia z programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” dożywianie: 1. dzieci ogółem objęte dożywianiem 2. posiłki (bez decyzji)	207 rodzin/391 dzieci 19 dzieci	339 324,14 4 993,86
2.	Posiłki (poza programem – ponad 150% kryterium dochodowego)	49 rodzin/74 dzieci	50 012,61

Kolejną formą pomocy skierowaną do dzieci był wypoczynek letni. Z tej formy wsparcia w 2016r. skorzystały dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, wieloprotblemowych, niepełnych i wielodzietnych.

Ogółem z wypoczynku skorzystało 71 dzieci z 64 rodzin w tym :

- ze środków własnych gminy 28 dzieci z 24 rodzin
- we współpracy z PCPR 13 dzieci z 12 rodzin
- we współpracy z GKRPA 20 dzieci z 20 rodzin
- we współpracy z PCK 10 dzieci z 8 rodzin

Z różnych form wsparcia z OPS w 2016r. skorzystało 917 środowisk w tym:

- z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych 206 rodzin

w tym: rodziny wielodzietne – 52

rodziny niepełne - 120

Ważnym i stale rozwijającym się działaniem kierowanym przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie do rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialno-bytowej jest pośrednictwo w przekazywaniu używanej odzieży, obuwia, sprzętu rehabilitacyjnego, mebli, sprzętów gospodarstwa domowego, RTV, AGD itp. Ośrodek współpracuje w tym zakresie zarówno z firmami, instytucjami, stowarzyszeniami, jak również indywidualnymi mieszkańcami Wyszkania.

2. Rozwój konsultacji i poradnictwa specjalistycznego oraz pomocy prawnej w zakresie prawa rodzinnego oraz dostęp do terapii i mediacji rodzinnych.

W ramach prowadzonego Punktu Informacji Obywatelskiej rodziny mogą korzystać z bezpłatnych porad prawnych w tym z zakresu prawa rodzinnego, konsultacji psychologicznych oraz poradnictwa ze strony pracownika socjalnego.

Dostęp do poradnictwa specjalistycznego tj. zwiększenie ilości bezpłatnych konsultacji psychologicznych, pedagogicznych, prawnych dla rodzin doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzin w kryzysie jest stale poszerzany.

W ramach tego działania w 2016r.

- z pomocy prawnej skorzystało 170 rodzin (liczba osób w rodzinach 380)
- z konsultacji psychologicznych skorzystało 96 rodzin (liczba osób w rodzinach 260).

3. Rozwój usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych.

W szczególnych sytuacjach życiowych rodziny mogą skorzystać z usług opiekuńczych i specjalistycznych. Z tej formy pomocy w 2016r. skorzystała jedna rodzina wielodzietna 8 osobowa (6-cioro dzieci w tym trojaczki).

Ponadto w ramach zadań zleconych Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie prowadził specjalistyczne usługi opiekuńcze. Pomoc w tej formie została skierowana do osób z zaburzeniami psychicznymi tj. osób chorych psychicznie – 6 osób, osób z niepełnosprawnością intelektualną - 20 osób oraz osób z autyzmem – 21 osób. Liczba osób, które skorzystały w/w formy wsparcia w 2016r. to 47 osób w tym 35 dzieci z 34 rodzin.

4. Rozwój placówek wsparcia dziennego.

Jako kolejne zadanie mające na celu wsparcie rodziny, to gdy dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówkach wsparcia dziennego. Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie:

- opiekuńczej, w tym koła zainteresowań, świetlice, kluby i ogniska wychowawcze
- specjalistycznej
- pracy podwórkowej prowadzonej przez wychowawcę

Ważnym elementem jest propagowanie idei tworzenia oraz rozwoju już istniejących ośrodków wsparcia dziennego, nadal zatem kontynuowane są działania w istniejących już placówkach wsparcia dziennego. Systematycznie poszerzany jest program świetlic o nowe atrakcyjne formy spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży.

Świetlica Środowiskowa TPD przy Parafii Św. Wojciecha/ liczba miejsc 25, przeciętna liczba uczęszczających dzieci 15.

Świetlica Socjoterapeutyczna „Słoneczna” w Wyszkanie/ liczba miejsc 70, przeciętna liczba uczęszczających dzieci 27.

Ponadto w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej funkcjonuje Świetlica Środowiskowa w Skuszewie, która jest miejscem spotkań dzieci, młodzieży, osób dorosłych i seniorów. Do świetlicy w 2016r. uczęszczało średnio 25 dzieci. Do wszystkich świetlic w 2016r. uczęszczało średnio 67 dzieci.

5. Zapobieganie powstawania sytuacji kryzysowych i monitorowanie środowisk rodzinnych przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji.

Pracownicy socjalni na bieżąco monitorowali i nadal monitorują sytuację dzieci w rodzinach zagrożonych kryzysem oraz podejmują działania w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym w tym celu występują do Sądu z wnioskami o wgląd w sytuację rodziny. Pracownicy socjalni kierując się dobrem małoletnich dzieci skierowali 11 wniosków do Sądu Rejonowego w Wyszkanie o wgląd w sytuację rodziny.

Ponadto pracownicy socjalni cyklicznie uczestniczą w spotkaniach inicjowanych przez OPS, jak również inne instytucje w tym m.in. PCPR, spotkania te mają na celu wymianę informacji i zacieśnienie współpracy oraz wypracowanie kompleksowej pomocy interdyscyplinarnej.

Ważnym działaniem na rzecz rodziny będącej w kryzysie jest zapewnienie schronienia. Taką możliwość daje Stowarzyszenie Monar przy ul. Komunalnej, które prowadzi Hostel.

W 2016 r. do Przewodniczącej Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 99 „Niebieskich Kart” wszczęto natomiast 82 procedury w związku z przemocą w rodzinie. Pracownicy socjalni uczestniczą w pracach grup roboczych związanych z procedurą Niebieskie Karty

powołanych do rozwiązywania istniejących problemów, monitorują sytuację rodzin, pomagają w rozwiązywaniu bieżących trudności.

Do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, które nie potrafią poradzić sobie w przezwyciężeniu trudnej sytuacji w jakiej się znalazły, wykorzystując swoje własne zasoby, przydzielany został asystent rodziny.

6. Stwarzanie rodzinom możliwości w organizowaniu grup wsparcia, samopomocowych mających na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji.

Funkcjonujący w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkwowie Klub Integracji Społecznej działa na rzecz zwiększenia efektywności rozwiązywania problemów społecznych oraz wspólnego przezwyciężania trudności przez osoby borykające się z podobnymi problemami. KIS podejmuje działania wspierające ideę pomagania sobie, poprzez pomaganie innym. Idee samopomocy realizuje się w bardzo wielu przypadkach: sytuacje losowe takie jak np. niepełnosprawność, choroba, trudna sytuacja rodziny, ale też samotne wychowanie dziecka czy bezrobocie. W ramach klubu w 2016r. działała jedna grupa wsparcia w której uczestniczyło 10 matek dzieci autystycznych. Spotkania odbywały się raz w miesiącu i trwały 2 godz., celem spotkań była wymiana doświadczeń oraz zapobieganie izolacji i marginalizacji. Podstawowe założenia grupy to: akceptacja niepełnosprawności, radzenie sobie ze stresem, dzielenie się doświadczeniem z bycia rodzicem autystycznym. Grupa pozwala zmniejszyć wątpliwości rodziców, pozwala łatwiej zaakceptować ich trudną sytuację. Uczestniczki grupy są współzałożycielkami Stowarzyszenia „Bądźmy w kontakcie”. Grupa jest otwarta na nowych uczestników.

7. Współpraca z osobami, instytucjami i organizacjami pracującymi z dziećmi i rodzicami.

Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkwowie w zakresie wsparcia rodziny były realizowane we współpracy z osobami, instytucjami i organizacjami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny. Organizowanie wielu przedsięwzięć i wielu inicjatyw było efektem zacieśnionej współpracy.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkwowie we współpracy ze Stowarzyszeniem „Promenada” od 2008r. Z powodzeniem realizuje program stypendialny „Talenty Wyszkowa” - program skierowany jest do zdolnej, dobrze uczącej się młodzieży znajdującej się w trudnej sytuacji materialnej. W 2016r. przyznano 27 stypendiów po 100zł miesięcznie przez okres 10 miesięcy roku szkolnego.

Ważnym partnerem przy realizacji działań Ośrodka Pomocy Społecznej było Stowarzyszenie Monar Wyszków. Wspólnie realizowanych było wiele cennych inicjatyw m.in. w zakresie udzielania schronienia w Hostelu Monar przy ul. Komunalnej rodzinom, które znalazły się w sytuacji kryzysowej. W 2016r. z tej formy wsparcia skorzystały dwie rodziny.

Zabezpieczając potrzeby gminy w zakresie osób bezdomnych OPS od 2009 r. ma podpisane porozumienie o współpracy z Mazowieckim Centrum Pomocy Bliźniemu „MONAR-MARKOT” w Czernicach Borowych, gdzie zagwarantowane są miejsca dla mieszkańców Gminy Wyszków z odpłatnością za pobyt i wyżywienie. W 2016r. z usług tej placówki skorzystało 15 osób.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkwowie był animatorem, koordynatorem oraz partnerem wydarzeń skierowanych do społeczności lokalnej. Wydarzenia te miały na celu integrację, edukację i pobudzenie do działania społeczności lokalnej i organizowane były w ramach pracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkwowie, Domu Dziennego pobytu „Senior” i Świetlicy Środowiskowej w Skuszewie.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkwowie w partnerstwie z Powiatowym Urzędem Pracy realizował Program Aktywnej Integracji.

Ważniejsze inicjatywy organizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej to:

➤ luty 2016r. Integracyjny Bal Karnawałowy dla dzieci „Roztańczony Karnawał”, Restauracja Baśniowa (sponsor – Państwo Danuta i Krzysztof Kowalewscy), Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkwowie kolejny rok integruje dzieci z gminy Wyszków poprzez zaproszenie do wspólnej

zabawy karnawałowej i integracji poprzez taniec. Zaproszenie do wspólnej zabawy przyjęły dzieci z Ogniska Wychowawczego TPD w Wyszkanie i inne dzieci z gminy Wyszaków. W balu uczestniczyło ponad 120 dzieci, którym towarzyszyli również rodzice i opiekunowie. Nowym partnerem, którego pozyskał Ośrodek Pomocy Społecznej w realizację tego wydarzenia było Centrum Edukacji Zawodowej i Ustawicznej „Kopernik” w Wyszkanie. Młodzież z tej szkoły zrzeszona w wolontariacie aktywnie włączyła się w zabawę karnawałową.

➤ maj 2016r. Uroczyste obchody „Dnia Matki”,
➤ wrzesień 2016r. Piknik „Aktywna Rodzina” Skuszew- edycja III zorganizowany w ramach partnerstwa nieformalnego. Organizatorem Pikniku był: Burmistrz Wyszkania, Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie- koordynator wydarzenia, Świetlica Środowiskowa w Skuszewie, Sołectwo Skuszew. Partnerzy którzy włączyli się w realizację pikniku to: Wspólnota Gruntowa wsi Skuszew, Miejski Klub Sportowy Bug Wyszaków, Nadleśnictwo Drewnica, Stowarzyszenie „Promenada”, Zespół Szkół „Rybienko Leśne” Szkoła Filialna w Skuszewie, Streetworkerzy osiedla bloków komunalnych Serocka. Głównym celem pikniku była integracja dzieci ze świetlic, integracja społeczności Skuszewa, pogłębianie relacji rodzinnych i sąsiedzkich, propagowanie aktywności fizycznej, edukacja, rozwijanie lokalnej aktywności. Nowym partnerem z którym Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie nawiązał współpracę w realizacji pikniku było Nadleśnictwo Drewnica, które przygotował edukację leśną oraz było sponsorem nagród i materiałów dydaktycznych. Miłym akcentem pikniku było 5 lecie funkcjonowania Świetlicy Środowiskowej w Skuszewie w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkanie.

➤ grudzień 2016r. Spotkanie z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariusza,
➤ grudzień 2016r. Spotkanie wigilijne dla dzieci w Restauracji „Baśniowa”, po raz 12 na zaproszenie Państwa Danuty i Krzysztofa Kowalewskich do restauracji Baśniowa odpowiedziały rodziny korzystające ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkanie. Jak co roku uroczystą kolację dla 35 rodzin z dziećmi rozpoczęto od życzeń i przełamania się opłatkiem, następnie rozpoczęto część artystyczną. Na zakończenie uroczystości Mikołaj przekazał każdej rodzinie paczkę świąteczną, sponsorami paczek był Pan Paweł Trzciniński Prezes „POMELAC” oraz Pan Daniel Bogdan Prezes Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji.

➤ grudzień 2016r. Spotkanie Wigilijne dla osób samotnych w parafii św. Idziego.
Tradycyjnie przed Świętami Bożego Narodzenia została zorganizowana zbiórka długoterminowych produktów spożywczych w lokalnych sklepach, które w postaci paczek zostały przekazane do najbardziej potrzebujących mieszkańców Gminy Wyszaków w okresie świątecznym. Rodziny zostały wytypowane przez pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkanie.

Stowarzyszenie „Klub Przyjaciół Wyszkania” we współpracy z młodzieżą Centrum Edukacji Zawodowej i Ustawicznej „Kopernik” w dniach 02.12.2016-03.12.2016r. przeprowadziło Świąteczną Zbiórkę Żywności na terenie sklepów Społem oraz Biedronka. Artykuły zostały przekazane w postaci paczek podczas spotkania wigilijnego dla osób samotnych, niepełnosprawnych i ubogich na Plebanii Św. Idziego w Wyszkanie w dniu 18.12.2016r. oraz podczas spotkania wigilijnego dla rodzin z dziećmi w Restauracji „Baśniowa” w łącznej liczbie 158 paczek.

W dniu 19.12.2016. w Wyszkańskim Ośrodku Kultury „Hutnik” odbył się II Koncert Charytatywny „Bądź Aniołem otwórz serce” zorganizowany przez Zespół Szkół w Wyszkanie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie oraz Klub Przyjaciół Wyszkania. Podczas koncertu swoje umiejętności wokalne zaprezentowali wolontariusze oraz nauczyciele Zespołu szkół: Szkoły Podstawowej nr 5 im. Żołnierzy Armii Krajowej oraz Gimnazjum nr 5. Celem koncertu była zbiórka żywności. Zebrane artykuły zostały przekazane przez świętami w formie paczek rodzinom najbardziej potrzebującym z gminy Wyszaków w ilości 80 sztuk.

Pani Agnieszka Drążewska- Dyrektor Szkoły Podstawowej w Leszczydole Starym wraz z Szkolnym Wolontariatem i PCK oraz Stowarzyszeniem „Monar” przekazali artykuły żywnościowe, z których zrobiono 93 paczki i przekazano rodzinom.

Jeronimo Martins SGP S.A. przekazał 30 paczek świątecznych dla dzieci, wycenionych na kwotę ok. 100zł każda. Paczkami zostały obdarowane dzieci z rodzin najbardziej potrzebujących z gminy Wyszków, w tym dzieci z niepełnosprawnością.

Kluby sportowe Gminy Wyszków: MKS Bug Wyszków, Camper Wyszków, Rhinos Wyszków, UKS Polonez Wyszków, UKS „Jedynka” Wyszków, UKS „Olimp” Wyszków, Catena Wyszków, Gimnazjon Apin Wyszków oraz sportowcy dyscyplin indywidualnych, podczas Wigilii Miejskiej przeprowadzili zbiórkę żywności. Z zebranych artykułów zostało przygotowanych 105 paczek, którymi zostały obdarowane rodziny w okresie świątecznym.

W 2016r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkowie nawiązał współpracę ze Stowarzyszeniem WIOSNA. Do projektu Szlachetna Paczka OPS wytypował 14 rodzin, obdarowanych zostało 10 rodzin. Łącznie paczkami w 2016. zostało obdarowanych 438 rodzin (w 2015r. -257 rodzin) oraz 115 dzieci.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkowie podejmował również działania w społecznościach bloków komunalnych. Zaangażowanie pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkowie polegało na stałej współpracy z gospodarzem – liderem Osiedla Serocka w rozwiązywaniu pojawiających się problemów, a także wspieraniu streetworkerów pracujących na tym osiedlu. Mieszkańcy mobilizowani byli do wspólnej pracy na rzecz osiedla; porządkowania terenów zielonych, zakładania i uzupełniania istniejących już klombów i rabat kwiatowych. Efektem tych działań był fakt, że mieszkańcy Osiedla Serocka kolejny rok zostali wyróżnieni w konkursie „Moje Piękne Miasto” - organizowanym corocznie w Wyszkowie przez Wyszkowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o w Wyszkowie - otrzymując nagrodę indywidualną i wyróżnienie indywidualne.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkowie włącza się również w akcje ogólnopolskie, które podnoszą świadomość społeczną oraz kierują wsparcie, najważniejsze z nich to:

- sprzątanie świata
- wyprawka dla najuboższych
- paczka dla najuboższych „Szlachetna Paczka”
- zbiórka żywności

8. Podejmowanie wszechstronnych działań w kierunku powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

Pracownicy socjalni uczestniczyli w posiedzeniach Zespołu do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka w sprawie wychowanków przebywających w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Dębinkach a obecnie w Domu dla Dzieci w Wyszkowie. Celem spotkań było omówienie sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej instytucjonalnej oraz ich rodzin biologicznych. Ponadto pracownicy socjalni i asystenci rodziny uczestniczyli w spotkaniach w PCPR w Wyszkowie również w celu dokonania oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkowie mając na względzie dobro dzieci i rodziny w 2016r. zatrudnił 3 asystentów rodziny, którzy prowadzili pracę z rodziną. Swoim wsparciem objęli w skali całego roku 43 rodziny (bez względu na źródło finansowania). Asystenci rodziny opracowywali i realizowali plany pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikami socjalnymi. Współpracowali w przypadku dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej z koordynatorem pieczy zastępczej, jak również z innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.

Wydatki na wynagrodzenia asystentów rodziny pochodziły ze środków resortowych i środków własnych gminy i stanowiły łączną kwotę – **91 617zł** w tym:

- **46 129zł** środki resortowe na realizację *Programu asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej na rok 2016*

- **45 488zł** środki własne gminy,

Mimo wszechstronnych działań na rzecz dziecka i rodziny, jak również szeroko prowadzonej pracy socjalnej w 2016r. z terenu miasta i gminy Wyszaków w różnych formach pieczy zastępczej umieszczono 9 dzieci z 6 rodzin, do rodzin biologicznych powróciło 3 dzieci.

Koszt pobytu w pieczy zastępczej wszystkich 30 dzieci, za które ponoszona była odpłatność 10%, 30%, 50% całkowitych kosztów utrzymania wyniósł w 2016r. -**189 940zł** - środki własne gminy. Aby móc skutecznie pomagać trzeba stale podnosić swoje kwalifikacje i nabywać nowe umiejętności w związku z tym asystenci rodziny systematycznie uzupełniają swoją wiedzę uczestnicząc w różnego rodzaju szkoleniach. W 2016r. uczestniczyli w szkoleniach: „Dziecko między dorosłymi – ograniczanie kontaktu z jednym z rodziców i wnikanie w konflikt a procedura Niebieskie Karty”, „Narkotyki Dopalacze- zagrożenia zdrowotne i społeczne rozpoznawanie zachowań”, „Pierwsza pomoc przedmedyczna”, „Szkolenie dla Grup Roboczych oraz Zespołów Interdyscyplinarnych- praktyczne aspekty funkcjonowania”, „Kształtowanie umiejętności życiowych, społecznych i motywacyjnych osób niepełnosprawnych- treningi nawyków celowej aktywności”.

9. Potrzeby dotyczące realizacji programu.

Na bieżąco jednak pojawiają się nowe potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej. Najważniejsze z nich to:

- zwiększenie zatrudnienia asystentów rodziny w związku z rosnącym zapotrzebowaniem na tego rodzaju wsparcie,
- zapewnienie warunków lokalowych do pracy administracyjnej asystentów rodziny
- zmiana formy zatrudnienia asystentów rodziny (umowa o pracę),
- zapewnienie odpowiednich środków finansowych zabezpieczających wszystkie potrzeby związane z realizacją programu.

Mimo wszechstronnych działań na rzecz dziecka i rodziny, jak również szeroko prowadzonej pracy socjalnej w 2016r. z terenu miasta i gminy Wyszaków w różnych formach pieczy zastępczej umieszczono 9 dzieci z 6 rodzin, do rodzin biologicznych powróciło 3 dzieci.

III. ODBIORCY PROGRAMU – GRUPY DOCELOWE

Odbiorcami programu były rodziny przebywające na terenie miasta i gminy Wyszaków, w szczególności rodziny wykluczone lub zagrożone tym zjawiskiem oraz rodziny, które wymagały wsparcia ze strony profesjonalnych służb:

- rodziny niepełne
- rodziny wielodzietne
- rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym
- małoletnie matki
- rodziny wychowujące dziecko w wieku 0-5 lat
- rodziny zmagające się z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych
- rodziny przeżywające trudności związane ze stanem zdrowia dziecka
- rodziny znajdujące się w sytuacjach kryzysowych i zagrożonych kryzysem, w których występują konflikty, uzależnienia, bezrobocie, ubóstwo i inne negatywne zjawiska zachodzące w rodzinach
- rodziny dotknięte przemocą
- rodziny naturalne w związku z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej.

IV. REALIZATORZY/PARTNERZY

W dotychczasową realizację programu zaangażowane były podmioty, które poprzez swoją pracę z dzieckiem, rodziną oraz środowiskiem lokalnym, tworzą we współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej lokalny system opieki nad dzieckiem i rodziną:

- Urząd Miejski w Wyszakowie
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wyszakowie
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wyszkanie
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wyszkanie
- Powiatowy Urząd Pracy w Wyszkanie
- Komenda Powiatowa Policji w Wyszkanie
- Sąd Rejonowy w Wyszkanie, w tym Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej
- Placówki Oświatowe
- Placówki Wsparcia Dziennego
- Zakłady Opieki Zdrowotnej, w tym Poradnia Leczenia Uzależnień w Wyszkanie
- Dom dla Dzieci w Wyszkanie
- Organizacje pozarządowe
- Parafie i związki wyznaniowe.

V. REALIZACJA PODSTAWOWYCH CELÓW – ZADANIA

Ośrodek Pomocy Społecznej był głównym realizatorem programu, który we współpracy z w/w podmiotami podejmował działania mające na celu pomoc rodzinom w wzmocnieniu lub odzyskiwaniu zdolności do właściwego wypełniania funkcji rodzicielskich oraz odpowiedniego pełnienia ról społecznych.

Realizacja postawionych celów przebiegała poprzez:

1. Rozeznanie środowiska lokalnego w formie diagnozowania potrzeb społecznych.
2. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialno-bytowej, w tym objęcie dożywianiem wszystkich dzieci, które tego wymagały,
3. Organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, wieloprobemowych.
4. Wspieranie rodzin zagrożonych kryzysem, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez pomoc asystenta rodziny i pracownika socjalnego,
5. Propagowanie idei tworzenia oraz rozwój już istniejących ośrodków wsparcia dziennego,
6. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego,
7. Wspieranie działań prowadzonych przez instytucje, organizacje społeczne i osoby fizyczne na rzecz pomocy dziecku i rodzinie.
8. Realizacja programów profilaktycznych z zakresu dysfunkcji rodziny.
9. Organizowanie szkoleń, prelekcji, konferencji z zakresu problematyki rodzinnej dla pracowników instytucji wspierających rodzinę.
10. Organizowanie porad i warsztatów umiejętności wychowawczych dla rodziców.
11. Rozwój usług dla rodzin z dziećmi z tym usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.
12. Organizowanie grup wsparcia i grup samopomocowych.
13. Poszerzanie dostępu do poradnictwa specjalistycznego, w tym zwiększanie bezpłatnych konsultacji psychologicznych, pedagogicznych, prawnych dla rodzin doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych.
14. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem.
15. Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej
16. Informowanie o możliwości i dostępie w uzyskiwaniu pomocy dla rodziców przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
17. Pozyskanie środków na zadanie związane z realizacją programu w formie dotacji celowych z budżetu państwa, dotacji na realizację rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, środków unijnych.

VI. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Realizacja programu odbywała się na zasadach współpracy z partnerami wyszczególnionymi w programie. Zadania były i nadal będą realizowane w sposób ciągły i systematyczny w ramach czasowych objętych programem tj. w latach 2015-2017.

VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY I REZULTATY

1. Nastąpiła poprawa funkcjonowania społecznego dzieci, młodzieży i rodzin ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym.
2. Zminimalizowano liczby dzieci kierowanych do pieczy zastępczej.
3. Zwiększono dostępność rodzin do poradnictwa specjalistycznego.
4. Wzmocniono więzi rodzinne.
5. Rodziny nabyły umiejętności i zdobyły wiedzę na temat właściwego rozwiązywania konfliktów emocjonalnych, wewnątrzrodzinnych oraz w odniesieniu do dzieci- nabyły one umiejętności właściwego rozwiązywania konfliktów w środowisku szkolnym i grupie rówieśniczej.
6. Nastąpiła integracja społeczności lokalnej i rozwój grup samopomocowych.
7. Wzrosły kompetencje i aktywność rodzin oraz ich poziom zaangażowania w życie społeczne.
8. Wzrosło zaangażowanie organizacji lokalnych w zakresie podejmowania działań środowiskowych.
9. Skuteczniej i efektywniej korzystano z istniejących zasobów.

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Realizacja zadań programu była finansowana:

- ze środków własnych budżetu samorządu terytorialnego,
- ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł,
- z dotacji celowych z budżetu państwa,
- przez indywidualnych sponsorów.

IX. MONITOROWANIE

Monitoringiem programu zajmował się Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie na podstawie pozyskiwanych informacji oraz danych ze sprawozdań dostępnych na poziomie gminy uzyskiwanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań. Celem bieżącego monitoringu była obserwacja zmian ilościowych i jakościowych, jakie pojawiły się podczas realizacji działań. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek rozbieżności między założeniami a rezultatami, na bieżąco były one weryfikowane i dostosowane do potrzeb grupy docelowej.

Agnieszka Mróz
Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej
w Wyszkanie

Niniejszy dokument został przygotowany przez:
Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie